

عنوان مقاله:

بررسی مقایسه ای اهداف تربیت اخلاقی از دیدگاه روسو و آیت الله جوادی آملی؛ تطبیق دیدگاه های طبیعت گرایی و وحیانی

محل انتشار:

دوفصلنامه اخلاق و وحیانی، دوره 7، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

محمود امیدی - دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه شاهد تهران

محمد حسن میرزا محمدی - دانشیار گروه علوم تربیتی دانشگاه شاهد تهران

قادر فراقی - دانش آموخته کارشناسی ارشد فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه شاهد تهران.

خلاصه مقاله:

اخلاق و تربیت اخلاقی در عصر حاضر از بنیادی ترین موضوع بشریست که همواره مورد توجه اندیشمندان و صاحب نظران مختلف در اقصا نقاط جهان بوده است. از این رو، پژوهش حاضر با هدف بررسی مقایسه ای اهداف تربیت اخلاقی از دیدگاه روسو و آیت الله جوادی آملی انجام شده است. روش تحقیق این پژوهش تحلیل تطبیقی می باشد. یافته های پژوهش حکایت از آن دارد که هدف غایی تربیت اخلاقی در نظام طبیعت گرایانه [1] روسو تبعیت انسان از طبیعت و در نظام وحیانی آیت الله جوادی آملی تقرب انسان به سوی خدا می باشد. روسو برای نیل به چنین غایتی محافظت از نفس، تواضع و اعتدال، تحقق آزادی، نوع دوستی و دگرخواهی را به عنوان اهداف واسطه ای خالق، شناخت خود، فطرت جویی، تواضع و اعتدال، کرامت مداری، تحقق آزادی، نوع دوستی و دگرخواهی را به عنوان اهداف واسطه ای معرفی نموده اند. وجوه اشتراک خاصی بین اهداف ترسیم شده هر دو اندیشمند وجود دارد که از مهمترین آن توجه ویژه هر دو اندیشمند به تربیت اخلاقی است. ولی از مهمترین وجوه اختلاف دو صاحب نظر این است که، روسو دستیابی به اهداف اخلاقی را در دوری از جامعه می داند، در حالی که از نظر استاد جوادی آملی دستیابی به چنین مقاصدی در درون جامعه محقق می شود. همچنین محوریت طبیعت از یک سو و خداوند متعال از سوی دیگر از مهم ترین تضادهای ماهوی و سرچشمه های معرفتی اهداف تربیت اخلاقی در دو دیدگاه است که جهت دهی زیست اخلاقی آدمی را از ابتدا تا انتها بر عهده دارد. [1]. طبیعت گرایی (Naturalisme) یا فلسفه اصالت طبیعت از جمله فلسفه های محض قدیمی است که طبیعت را تنها واقعیت می پندارد و تقریباً به غیر آن معتقد نیست. به عبارت دیگر، به نظر پیروان این سیستم فکری آنچه واقعیت دارد، همان «طبیعت» است آنچنان که حواس ما در می یابند. هیچ گونه علت و قدرت فراسوی طبیعی بر جهان حکومت نمی کند بلکه جهان، قائم به ذات است، توضیح آن در خودش است، اداره اش به عهده خودش می باشد، و خود، راهنما و رهبر خویشتن است. طبیعت گرایی نظام فکری کسانی است که همه علل غایی را در طبیعت می یابند. طبیعت گرایی، که ساده ترین و روشن ترین فلسفه های محض است، واقعیت و طبیعت را یکی یا مترادف می داند، و آدمی را فرزند طبیعت می پندارد نه جامعه (شعاری نژاد، ۱۳۸۳: ۴۲۰).

کلمات کلیدی:

تربیت اخلاقی، اهداف، روسو، آیت الله جوادی آملی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1398859>

